

Hallituksen esitys Eduskunnalle laiksi markkinatuomioistuimesta annetun lain muuttamisesta

ESITYKSEN PÄÄASIALLINEN SISÄLTÖ

Esityksessä ehdotetaan, että markkinatuomioistuimen toimivaltaa laajennetaan kosemaan eräitä talletuspankkien toimintaan liittyviä asioita.

Esitys liittyy eduskunnalle annettuun hallituksen esitykseen talletuspankkeja koskevaksi lainsäädännöksi, ja ehdotettu laki on tarkoitettu tulemaan voimaan samanaikaisesti talletuspankkeja koskevien lakien kanssa.

YLEISPERUSTELUT

1. Nykyinen tilanne ja asian valmistelu

Markkinatuomioistuin käsittelee erikoistuumioistuimena sille kuluttajansuojalain (38/78), kuluttaja-asiamiehestä annetun lain (40/78) ja arvopaperimarkkinalain (495/89) mukaan kuuluvat markkinoinnin ja sopimusehtojen sääntelyyn liittyvät asiat sekä sille sopimattomasta menettelystä elinkeinotoiminnassa annetun lain (1061/78) mukaan kuuluvat asiat.

Hallituksen esityksessä talletuspankkeja koskevaksi lainsäädännöksi (hall.es. 242/89 vp.) ehdotetaan muun ohella säädettäväksi kaikkien eri talletuspankkien toimintaa koskeva yhteinen laki talletuspankkien toiminnasta. Lain asiakkaansuojaa koskevaan lukuun sisältyisivät säännökset pankkien markkinoinnin ja sopimusehtojen käytön valvonnasta ja siinä noudatettavasta menettelystä. Luvun säännösten noudattamista valvoisi pankkitarkastusvirasto. Markkinoinnin lainmukaisuutta ja sopimus-

ehtojen käyttöä kuluttajansuojan kannalta valvoisi lisäksi kuluttaja-asiamies. Viime kädessä pankkien asiakkaansuojaa koskevan asian ratkaisisi markkinatuomioistuin.

Markkinatuomioistuin on nykyisin toimivaltainen käsittelemään pankkien asiakkaansuojaa koskevia asioita ainoastaan siinä tapauksessa, että kysymys on kuluttajansuojalain soveltamisesta. Ehdotetun talletuspankkien toimintaa koskevan lain mukainen asiakkaansuoja koskisi muitakin asiakkaita kuin kuluttajia. Esitys edellyttää siten markkinatuomioistuimen toimivallan laajentamista.

Esitys, joka on valmisteltu oikeusministeriössä virkатыönä, on ollut lausunnolla valtiovarainministeriössä, kuluttaja-asiamiehellä, pankkitarkastusvirastossa, markkinatuomioistuimessa, Suomen Kuluttajaliitossa, Suomen Pankkiyhdistyksessä, Suomen Säästöpankkiliitossa ja Osuuspankkien Keskusliitossa.

Lausunnot ovat olleet suurimmaksi osaksi myönteisiä. Suomen Pankkiyhdistys ja Osuus-

pankkien Keskusliitto ovat kuitenkin katso-neet, että pankkien pitäisi olla edustettuina markkinatuomioistuimen kokoonpanossa sil-loin, kun käsiteltävä asia liittyy pankkitoimin-taan.

2. Esityksen organisatoriset ja taloudelliset vaikutukset

Esityksellä ei ole organisatorisia tai taloude-lisia vaikutuksia.

YKSITYISKOHTAISET PERUSTELUT

1. Lakiehdotuksen perustelut

1 §. Pykälässä ehdotetaan markkinatuomio-istuimen toimivallan laajentamista koskemaan eräitä talletuspankkien toimintaa koskevassa lakiehdotuksessa tarkoitettuja asioita. Markki-natuomioistuimen kokoonpanoa ei tämän eh-dotuksen vuoksi esitetä muutettavaksi. Jäseniä markkinatuomioistuimeen valittaessa olisi kiin-nitettävä huomiota siihen, että nämä edustavat myös riittävää pankkilainsäädännön tuntemus-ta.

Pykälässä viitataan sopimusehtojen säänte-lyyn. Sanonta kattaa myös talletuspankkilain-säädäntöä koskevassa ehdotuksessa käytetyn ilmaisen sopimusehtojen käytön valvonta.

6 c §. Lakiin ehdotetaan lisättäväksi uusi 6 c §, joka koskee talletuspankkien toimintaa koskevassa lakiehdotuksessa tarkoitettua asian vireilletuloa markkinatuomioistuimessa. Tuon lakiehdotuksen mukaan talletuspankilla on oi-keus saattaa markkinatuomioistuimen tutkitta-vaksi pankkitarkastusviraston päätös, jossa talletuspankkia on kielletty käyttämästä sopi-matonta markkinointia taikka pankkitoimin-taan kuulumattomia tai kohtuuttomia sopi-musehtoja. Pankkitarkastusvirasto taas voi saattaa kieltopäätöksensä tehosteeksi asetta-mansa uhkasakon markkinatuomioistuimen tuomittavaksi. Kuluttaja-asiamiehellä on oi-keus saattaa asia vireille markkinatuomiois-

3. Riippuvuus muista esityksistä

Esitys liittyy eduskunnalle 15 päivänä joulu-kuuta 1989 annettuun esitykseen talletuspank-keja koskevaksi lainsäädännöksi, ja ehdotetun lain hyväksymisen edellytyksenä on, että ehdo-tettu laki talletuspankkien toiminnasta tulee eduskunnassa hyväksytyksi.

tuimessa silloin, kuin asia koskee kuluttajan-suojalaissa tarkoitettua kulutushyödykettä ja tuossa laissa tarkoitettujen kuluttajien etua. Tällainen asia tulee vireille markkinatuomiois-tuimesta annetun lain 6 §:n mukaisesti.

7 §. Pykälän 1 momentin 1 kohtaan ehdote-taan lisättäväksi maininta hakemuskirjassa mainittavista tiedoista niitä ehdotuksen 6 c §:ssä tarkoitettuja tapauksia varten, joissa talletus-pankki saattaa markkinatuomioistuimen ratkais-tavaksi pankkitarkastusviraston päätöksen. Li-säksi esitetään, että pykälään lisätään uusi 3 momentti, jonka mukaan pankkitarkastusvi-raston päätös samoin kuin todistus tiedoksi-saantipäivästä on mainituissa tapauksissa liitet-tävä hakemukseen.

8 §. Pykälän 2 momenttiin ehdotetaan muu-tosta, joka johtuu siitä, että markkinatuomio-istuimessa käsiteltävissä asioissa valvontaviran-omainen on tapauksesta riippuen kuluttaja-asiamies tai pankkitarkastusvirasto.

2. Voimaantulo

Laki ehdotetaan tulevaksi voimaan samanai-kaisesti kuin laki talletuspankkien toiminnasta.

Edellä esitetyn perusteella annetaan Edus-kunnan hyväksyttäväksi seuraava lakiehdotus:

Laki

markkinatuomioistuimesta annetun lain muuttamisesta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti

muutetaan markkinatuomioistuimesta 20 päivänä tammikuuta 1978 annetun lain (41/78) 1 §, 7 §:n 1 momentin 1 kohta ja 8 §:n 2 momentti,

näistä 1 § sellaisena kuin se on 26 päivänä toukokuuta 1989 annetussa laissa (496/89), sekä *lisätään* lakiin uusi 6 c § ja 7 §:ään uusi 3 momentti seuraavasti:

1 §

Markkinatuomioistuin käsittelee ja ratkaisee erikoistuomioistuimena sille kuluttajansuojalain (38/78), kuluttaja-asiamiehestä annetun lain (40/78), arvopaperimarkkinalain (495/89) ja talletuspankkien toiminnasta annetun lain (/) mukaan kuuluvat markkinoinnin ja sopimusehtojen sääntelyyn liittyvät asiat sekä sille sopimattomasta menettelystä elinkeinotoiminnassa annetun lain (1061/78) mukaan kuuluvat asiat.

6 c §

Talletuspankkien toiminnasta annetun lain nojalla käsiteltävä asia tulee markkinatuomioistuimessa vireille talletuspankin hakemuksella. Pankkitarkastusviraston antaman kiellon tehostamiseksi asetetun uhkasakon tuomitsemista koskeva asia tulee kuitenkin vireille pankkitarkastusviraston hakemuksella.

7 §

Hakemuskirjassa on ilmoitettava:

1) sen elinkeinonharjoittajan tai muun hen-

kilön nimi, kotipaikka ja postiosoite, johon vaatimus kohdistuu, tai, jos on kysymys 6 c §:ssä tarkoitettusta talletuspankin tekemästä hakemuksesta, pankkitarkastusviraston päätös;

Talletuspankin tekemään 6 c §:ssä tarkoitettuun hakemukseen on liitettävä pankkitarkastusviraston päätös alkuperäisenä tai virallisesti oikeaksi todistettuna jäljennöksenä sekä todistus tiedoksisaantipäivästä.

8 §

Markkinatuomioistuimen istuntoon puheenjohtajan on kutsuttava asiaan osallinen valvontaviranomainen ja muut 1 momentissa tarkoitettut asianosaiset sekä ne muut henkilöt, joita asia välittömästi koskee.

Tämä laki tulee voimaan _____ päivänä
kuuta 199 .

Helsingissä 7 päivänä syyskuuta 1990

Tasavallan Presidentti

MAUNO KOIVISTO

Ministeri *Matti Louekoski*

Laki

markkinatuomioistuimesta annetun lain muuttamisesta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti

muutetaan markkinatuomioistuimesta 20 päivänä tammikuuta 1978 annetun lain (41/78) 1 §, 7 §:n 1 momentin 1 kohta ja 8 §:n 2 momentti, näistä 1 § sellaisena kuin se on 26 päivänä toukokuuta 1989 annetussa laissa (496/89), sekä *lisätään* lakiin uusi 6 c § ja 7 §:ään uusi 3 momentti seuraavasti:

Voimassa oleva laki

1 §

Markkinatuomioistuimien käsittelee ja ratkaisee erikoistuomioistuimena sille kuluttajansuojalain (38/78), kuluttaja-asiamiehestä annetun lain (40/78) ja arvopaperimarkkinalain (495/89) mukaan kuuluvat markkinoinnin ja sopimusehtojen sääntelyyn liittyvät asiat sekä sille sopimattomasta menettelystä elinkeinotoiminnassa annetun lain (1061/78) mukaan kuuluvat asiat.

7 §

Hakemuskirjassa on ilmoitettava:

1) sen elinkeinonharjoittajan tai muun henkilön nimi, kotipaikka ja postiosoite, johon vaatimus kohdistuu;

8 §

Markkinatuomioistuimen istuntoon puheenjohtajan on kutsuttava kuluttaja-asiamies ja

Ehdotus

1 §

Markkinatuomioistuimien käsittelee ja ratkaisee erikoistuomioistuimena sille kuluttajansuojalain (38/78), kuluttaja-asiamiehestä annetun lain (40/78), arvopaperimarkkinalain (495/89) ja talletuspankkien toiminnasta annetun lain (/) mukaan kuuluvat markkinoinnin ja sopimusehtojen sääntelyyn liittyvät asiat sekä sille sopimattomasta menettelystä elinkeinotoiminnassa annetun lain (1061/78) mukaan kuuluvat asiat.

6 c §

Talletuspankkien toiminnasta annetun lain nojalla käsiteltävä asia tulee markkinatuomioistuimessa vireille talletuspankin hakemuksella. Pankkitarkastusviraston antaman kiellon tehostamiseksi asetetun uhkasakon tuomitsemista koskeva asia tulee kuitenkin vireille pankkitarkastusviraston hakemuksella.

7 §

Hakemuskirjassa on ilmoitettava:

1) sen elinkeinonharjoittajan tai muun henkilön nimi, kotipaikka ja postiosoite, johon vaatimus kohdistuu, *tai, jos on kysymys 6 c §:ssä tarkoitettusta talletuspankin tekemästä hakemuksesta, pankkitarkastusviraston päätös;*

Talletuspankin tekemään 6 c §:ssä tarkoitettuun hakemukseen on liitettävä pankkitarkastusviraston päätös alkuperäisenä tai virallisesti oikeaksi todistettuna jäljennöksenä sekä todistus tiedoksisaantipäivästä.

8 §

Markkinatuomioistuimen istuntoon puheenjohtajan on kutsuttava *asiaan osallinen valvon-*

Voimassa oleva laki

muut 1 momentissa tarkoitetut asianosaiset sekä ne muut henkilöt, joita asia välittömästi koskee.

— — — — —

Ehdotus

taviranomainen ja muut 1 momentissa tarkoitetut asianosaiset sekä ne muut henkilöt, joita asia välittömästi koskee.

— — — — —

Tämä laki tulee voimaan _____ päivänä
kuuta 199 .
